

SPN - Svenskt Palliativt Nätverk

Nyhetsbrev – juni 2020r nr 181årgång 19

Insändare i Dagens Nyheter ”Palliativ vård är inte aktiv dödshjälp”

**DAGENS
NYHETER.**

Ur insändaren:

Alla patienter måste få tillgång till god palliativ vård när och om de behöver det. Palliativ vård är inte aktiv dödshjälp, skriver bland andra Ursula Scheibling, ordförande för Svensk förening för palliativ medicin.

Vi har med stor oro tagit del av de senaste veckornas debatt gällande palliativ vård. Patienter, närstående och kollegor har fått ta del av påståenden som förmedlar en felaktig bild av målsättningen med god och evidensbaserad palliativ vård.

Palliativ vård bygger på ett förhållningssätt som syftar till att förbättra livskvaliteten för patienter och familjer som drabbas av problem som kan uppstå vid livshotande, icke-botbar sjukdom. Tillsammans med patienten och närstående identifieras besvärande problem, önskemål och behov.

Den palliativa vårdens syfte är varken att påskynda eller fördröja döden. I stället erbjuds patienter bästa möjliga symtomlindring och stöd för att kunna leva ett värdigt liv fram tills döden inträffar.

[Läs hela insändaren i Dagens Nyheter](#)

ERSTA
SKÖNDAL
BRÄCKE
HÖGSKOLA

Avhandling

Bodil Holmberg disputerade i maj 2020 vid Ersta Sköndal Bräcke högskola på avhandlingen -

När kroppen inte räcker till: Assisterad kroppslig omvårdnad i livets slut på vård- och omsorgsboende

Sammanfattning:

För många äldre är vård på ett vård- och omsorgsboende en plats de kommer till när de inte klarar sig själva. Många av de äldre är medvetna om att de flyttar för allra sista gången, och de kommer till en verksamhet som har ett socialt fokus, men ett obetydligt utrymme för palliativ vård. Trots att många behöver hjälp med väldigt mycket, så är självbestämmandet över den egna kroppen fortfarande i fokus för dem. Forskningen visar att äldre personer inte är passiva mottagare av omvårdnaden. De är nogga med att själva ta hand om kroppen så länge de kan, vilket gör omvårdnaden till en assistans.

– Men den assisterade kroppsliga omvårdnaden kan få en äldre person att känna sig objektifierad. Om omvårdnaden utförs på ett sätt som gör ont, går för fort eller utan visat intresse för den äldre som person, kan det innebära ett lidande i vardagen. Om kroppen däremot bli bemött som en helhet, där kropp och själ bemöts som integrerade med varandra och där livsberättelsen beaktas, då kan assisterad kroppslig omvårdnad leda till välbefinnande. Den kan till och med vara en njutning medan den pågår, om den ges av personal man känner förtroende för, någon man upplever sig ha en god relation till och kan skoja med.

Men assisterad kroppslig omvårdnad handlar inte bara om att tvätta eller ta på kläder. Av fynden framkom att assisterad kroppslig vård också kan fungera som en förlängning av den egna kroppen, när dess förmåga inte längre räcker till. Därför kan det upplevas som assisterad kroppslig omvårdnad när en undersköterska hjälper till att vattna blommorna, om det är viktigt för den äldre välbefinnande.

Det övergripande syftet med avhandlingen har varit att just belysa vård i livets slut på vård- och omsorgsboende, med inriktning mot den kroppsliga omvårdnaden, utifrån äldre personers, undersköterskors och anhörigas perspektiv. Anhöriga verkar vara av uppfattningen att äldre personer har fullt självbestämmande vad gäller assisterad kroppslig omvårdnad.

Fynden visar dock att det inte alltid är så de äldre på boendet känner. Deras upplevelse av att ta emot assisterad kroppslig omvårdnad verkar snarare pendla mellan en känsla av njutning när självbestämmande kan utövas och en känsla av att vara inspärrad i ett fångelse, när tillvaron upplevs som hårt reglerad av avdelningens rutiner. Då detta faktiskt är den sista tiden i de äldre liv, en tid som ofta medför palliativa omvårdnadsbehov, menar jag att man behöver ha den öppenhet för döden som ett

palliativt förhållningssätt för med sig. Kanske genom att ha ett brytpunktssamtal redan vid inflyttningen. På så sätt kunde man tidigt få vetskap om vad den äldre personen ser som viktigt och kunna anpassa den assisterade kroppsliga omvårdnaden i livets slut så att den äldre får en god död.

Kontakt:
Bodil Holmberg
bodil.holmberg@esh.se

[Länk till avhandlingen](#)

Webbinarium - Leva livet medan det pågår Torsdag 10 september kl 14.00-15.30

Nka™

Nationellt kompetenscentrum anhöriga gör en serie webinarier kring frågor som rör livet och döden.

För personer med flerfunktionsnedsättning är livet ofta skört och anhöriga tvingas förhålla sig till tankar om döden på ett mer påtagligt sätt än de flesta andra. Livskvaliteten beskrivs ofta som en balans mellan goda och dåliga faktorer och en strävan efter att minska det negativa och stärka det positiva för att finna balansen.

Det tredje webinariet i serien har titeln **Livskvalitet - vem bedömer, och hur?**

Niklas Juth, docent vid Stockholms centrum för hälsovårdsetik på Karolinska institutet, kommer att ge oss en teoretisk bakgrund till begreppet livskvalitet. Vem kan bedöma, och hur kan man mäta livskvalitet? Vilka styrkor och begränsningar finns?

Han samtalar därefter med Calle Jonsson, pappa till Fredrik, om hur detta teoretiska resonemang kan kopplas till vardagen för en person med flerfunktionsnedsättning och hans familj.

Fredrik blev 28 år gammal. Han hade en flerfunktionsnedsättning och stora problem med sin andning och bodde tillsammans med sina föräldrar Calle och Britt-Marie i en liten by i Uppland. Båda föräldrarna arbetade under delar av Fredriks liv som hans assistenter. Idag är Calle verksamhetschef på Solrosen Östervåla-Harbo AB som arbetar för att skapa arbetstillfällen för den som står långt från arbetsmarknaden.

[Mer information och anmälan på NKA:s hemsida](#)

Tre nya översättningar av "Till dig som närstående"

Betaniastiftelsen har släppt tre nya översättningar av informationshäftet "Till dig som närstående" - på tyska, franska och spanska.

Informationshäftet ger en kortfattad beskrivning om vad som händer i kroppen vid livets slut, samt information om vilket stöd man kan och har rätt att få som närstående.

"Till dig som närstående" finns att köpa på svenska, engelska, finska, arabiska, tyska, franska och spanska för 20 kr styck

Häftet finns även att läsa digitalt utan kostnad

[För att beställa eller ladda ned "Till dig som närstående" på Palliationsakademien](#)

Utbildningsdag 30 september 2020, Blekinge

Ur programmet:
Den livsviktiga beröringen
Helena Backlund Wasling, hjärnforskare, föreläsare och författare

Vi möter dig där du är

Katarina von Boisman och Carina Andersson, specialistundersköterskor palliativ vård

De nödvändiga samtalen, möten med patienter, närstående och personal

Mattias Tranberg, psykolog och forskar inom kommunikation och empati vid Palliativt utvecklingscentrum i Lund

Plats: Ronneby Brunn Hotell, Brunnsparken Ronneby
Sista dag för anmälan: 14 september 2020

Höstkonferensen

Torsdag, 15 oktober 2020, Vara konserthus

Ur programmet:

Tumörsår

Omvårdnad och behandling hos personer med malignt tumörsår.
Susanne Dufva, Specialistsjuksköterska i Onkologi. Sårcentrum Södersjukhuset.

Kulturell smärta

Här får vi en föreläsning om handlar om de kulturella aspekterna på smärta och hur tänker vi och hur bemöter vi olikheter?
Hani Hattar, smärtspecialist och överläkare, Smärtenheten i Västervik.

Vadå, beror det på mig?

En föreläsning om bemötande.
Benny Haag, skådespelare, författare, föreläsare och KBT- terapeut.

Sista dag för anmälan: 18 september
Kostnad: 1200kr person eller 4500kr för fyra

För mer information och anmälan

Patientkontakt utan närkontakt – om de känsliga patient- och närståendesamtalen under pandemin

Känsliga samtal är en nödvändig del vid olika skeden under en cancerpatients sjukdomsförlopp. De hålls så gott som alltid i ett fysiskt möte och helst med en närstående närvarande. Men hur gör man när alla måste hålla fysisk distans? Det diskuterades tillsammans med personer med lång erfarenhet av samtal inom cancer- och palliativ vård och som dagligen konfronterar den nya situationen i svensk cancervård.

Medverkande:

Carina Modéus, specialistläkare onkologi och psykiatri, överläkare i Palliativa teamet, Region Kronoberg samt processledare RCC Syd

Carl Johan Fürst, professor i palliativ medicin

Helga Hagman, överläkare/GI-onkolog vid Skånes onkologiska klinik, ingår i handledningsgrupp för stöd till andra i vården

Pia Dellson, överläkare, specialistläkare i onkologi och psykiatri Skånes universitetssjukhus

Mattias Tranberg, psykolog, Palliativt utvecklingscentrum i Lund

Webbinariet sändes den 19 maj 2020

Läs mer och ta del av webbinariet på RCC hemsida

Nationella Rådet för Palliativ Vård

Nationell fortbildningskurs i palliativ vård – Tema illamående och lymfödem

12-13 november 2020, Sigtuna

Utbildningsdagar för specialiserade palliativa team som i sin kliniska vardag möter patienter med svårbehandlat illamående och symtomgivande lymfödem.
Varje team skickar läkare, sjuksköterska och paramedicinare (t ex fysioterapeut, arbetsterapeut, kurator). Max tre personer/team och minst läkare och sjuksköterska.

Dagarna bygger på teori, praktik, erfarenhetsutbyte och falldiskussioner i grupp och i plenum tillsammans med nationella experter. Deltagarna förväntas läsa in några artiklar som skickas ut i god tid före kursstart.

Kursledning:

Bertil Axelsson, överläkare palliativa enheten Östersund Adj professor i palliativ medicin, Umeå universitet

Staffan Lundström, överläkare Stockholms sjukhem Docent vid Karolinska institutet

Kurskompetenser:

Pia Bergholm, leg fysioterapeut och lymfterapeut Författare till den nytukomna boken Lymfologi

Var: Hotell Kristina, Sigtuna
Sista anmälningsdag: 31 augusti 2020
Kostnad: 4 700 kr/person exkl moms för helpension och kurs

Ta del av programmet och hur ni anmäler er på NRPV:s hemsida

sverigeradio **Existentiella frågor i livets slutskede**

Glädjande nog är det få cancerpatienter som känner djup ångest när slutet närmar sig.

Döden går oftast att hantera känslomässigt. Ändå är det en rad existentiella frågor som oundvikligen möter en patient på vägen mot den sista tiden: vad händer i dödsögonblicket, vad innebär det att inte finnas, finns det någon mening? Dessutom väcks känslor av existentiell ensamhet. Det är jag som ska lämna livet, i döden är jag ensam.

I programmet medverkar Peter Strang och Lisa Sand som båda har lång erfarenhet av att arbeta med människor i livets slutskede. Peter Strang, överläkare vid Stockholms sjukhem och professor i palliativ medicin vid Karolinska institutet och Lisa Sand, medicine doktor och kurator på ASIH - avancerad sjukvård i hemmet. Programledare och producent Peter Sandberg

Ta del av inslaget på Sveriges Radio Filosofiska rummet

PKC-dagen, 11 november 2020, Stockholm **Tema "Närstående i palliativ vård"**

PKC-dagen är en årligt återkommande heldagskonferens fullpackad med intressanta föreläsningar relaterade till palliativ vård.

Dagen kommer bjuda på föreläsningar och workshops med temat närstående. Hur är det att vara närstående till en person med kognitiv svikt? Hur påverkas barnen och familjen när en förälder är svårt sjuk? Det är ett par av frågorna som dagen kommer att försöka besvara.

Mer information och anmälan på PKC Stockholms hemsida

Boklotteri

I aprilis nyhetsbrev lottade vi ut boken **Operation Dödsviktigt** av **Anna Pella**, skänkta av Libris förlag. Denna månad lottar vi ut ytterligare två nya vinnare av boken: Emilia Nilsson, Hagfors och Kerstin Kans, Mora

**7:E NATIONELLA
KONFERENSEN I
PALLIATIV VÅRD** | **VÄXJO
16-17 MARS
2021**

Tidig integrerad palliativ vård - de många människorna till del

REGION
KRONOBERG

Nationella Rådet för Palliativ Vård

Linnéuniversitetet

Palliativt Centrum
för Samskapad Vård

Anmälan och abstract inlämning öppnar september 2020

Mer information om konferensen finns på hemsidan

Trevlig sommar!

Jenny Söderström

Carl Johan Fürst

Palliativt Centrum
Stockholms Sjukhem

Palliativt utvecklingscentrum
Lund

Detta nyhetsbrev har gått ut till alla som anmält intresse för att delta i nätverket.
Har du bytt e-postadress, vänligen hör av dig till infospn@stockholmssjukhem.se